

Engpregede erstatningsbiotoper
langs veikanter på Nordmøre

R
A
P
P
O
R
T

Rådgivende Biologer AS 1974

Rådgivende Biologer AS

RAPPORTENS TITTEL:

Engpregede erstatningsbiotoper langs veikanter på Nordmøre.

FORFATTERE:

Torbjørn Bjelland & Linn Eilertsen

OPPDRAGSGIVER:

Statens vegvesen Region midt

OPPDRAGET GITT:

Sommeren 2014

ARBEIDET UTFØRT:

2014

RAPPORT DATO:

26. november 2014

RAPPORT NR:

1974

ANTALL SIDER:

33

ISBN NR:

978-82-8308-116-9

EMNEORD:

- Biologisk mangfold
- Naturtyper
- NiN

- Rødlistearter
- Habitatspesialister
- Fremmede arter

RÅDGIVENDE BIOLOGER AS
Bredsgården, Bryggen, N-5003 Bergen
Foretaksnummer 843667082-mva

Internett : www.radgivende-biologer.no

E-post: post@radgivende-biologer.no

Telefon: 55 31 02 78

Telefaks: 55 31 62 75

Forsiden: Engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant, med blant annet vill-lin, harerug, blåfjær og tirltunge, ved Kvalshaug på Averøy. Foto: Linn Eilertsen.

FORORD

Rådgivende Biologer AS har, på oppdrag fra Statens vegvesen Region midt utarbeidet en oversikt over engpregede erstatningsbiotoper, delnaturtype vei- og jernbanekant (tidl. artsrik veikant) langs riks-, fylkes- og europaveier i driftskontraksområdene 1505 Indre Nordmøre, 1506 Surnadal og 1509 Ytre Nordmøre. Bakgrunnen for dette var Statens vegvesens ønske om at kunnskapsgrunnlaget skulle benyttes til blant annet drift av veinettet. Rådgivende Biologer AS har, ved Torbjørg Bjelland og Linn Eilertsen, utført feltarbeidet i juli 2014.

Registreringene av engpreget erstatningsbiotoper, med fotografier av hver lokalitet, er rapportert til Nasjonal vegdatabank (NVDB). Naturtypebeskrivelsene er også klargjort til Miljødirektoratets Naturbase. I denne rapporten er naturtypebeskrivelsene beskrevet, og det er diskutert negative påvirkningsfaktorer og aktuelle skjøtselstiltak.

Rådgivende Biologer AS takker Statens vegvesen Region midt, ved Elisabeth Rødland, for oppdraget og for et godt samarbeid underveis.

Bergen, 26. november 2014

INNHold

Forord	4
Innhold	5
Sammendrag	6
Innledning	7
Skjøtsel	7
Datagrunnlag og metode	9
Datagrunnlag	9
Metode	9
Områdebeskrivelse	10
Resultater og diskusjon	11
Engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant	11
De enkelte lokalitetene	14
Driftskontraksområde 1506 Surnadal	14
1 – Gåsbakk	14
2 – Nord for Torvhusmyra	15
3 – Nord for Lomundsjømyran	17
4 – Sør for Liabø	18
Driftskontraksområde 1509 Ytre Nordmøre	20
1 – Kvalshaug vest (BN 000013456)	20
2 – Asphaugen øst (BN 00013437)	21
3 – Prestmyra vest (BN 00013362)	23
4 – Vegkantare ved Aunevågen (BN 00016773)	24
5 – Skjølberg (BN 00016820)	26
Konklusjoner	28
Referanser	29
Vedlegg	30

SAMMENDRAG

Bjelland, T. & L. Eilertsen. 2014.

Engpregede erstatningsbiotoper langs veikanter på Nordmøre. Rådgivende Biologer AS, rapport 1974, 33 sider. ISBN 978-82-8308-116-9.

Rådgivende Biologer AS har, på oppdrag fra Statens vegvesen Region midt, utarbeidet en oversikt over engpregede erstatningsbiotoper, delnaturtype vei- og jernbanekant (tidl. artsrik veikant), langs riks-, fylkes- og europaveier i driftskontraktsonrådene 1505 Indre Nordmøre, 1506 Surnadal og 1509 Ytre Nordmøre. Feltarbeidet ble utført i juli 2014. Resultatene er rapportert til Nasjonal veidatabank (NVDB), Artsdatabankens Artskart (utvalgte arter) og Miljødirektoratets Naturbase (engpreget erstatningsbiotop). I denne rapporten er naturtyper klargjort til Naturbasen gjengitt og negative påvirkningsfaktorer og aktuelle skjøtselstiltak er diskutert.

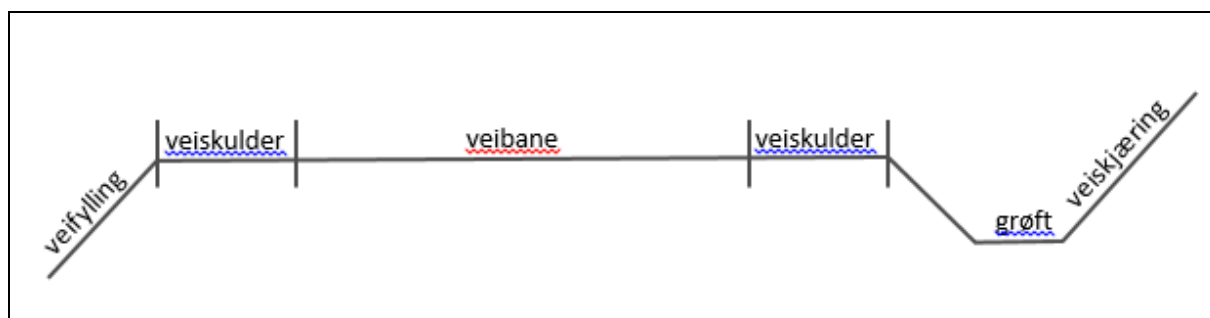
Det ble registrert totalt 9 lokaliteter med engpregede erstatningsbiotoper delnaturtype vei- og jernbanekant, i driftskontraktsonrådene 1506 Surnadal og 1509 Ytre Nordmøre og ingen i driftskontraktsonrådet 1505 Indre Nordmøre. Tørreng i mosaikk med frisk-fuktig utforming var den vanligste registrerte utformingen med 8 lokaliteter. Det ble registrert en tørreng utforming. Av alle avgrensede lokaliteter, var det 4 med B-verdi, 5 med C-verdi og ingen med A-verdi.

Noe av årsaken til den lave verdisetningen er at det ble funnet få rødlistede og sjeldne arter. Dette kan igjen trolig forklares bl.a. ved at det jevnt over er en fattig berggrunn og at det ofte er nitrofile arter i naturtypene. Enkelte steder ble det også registrert svært mye hagelupin. At plantematerialet ikke fjernes etter slått/klipping er trolig også en viktig negativ påvirkning på naturtypene. Det er generelt knyttet en viss grad av usikkerhet til feltarbeidet på grunn av at registreringen ble utført etter første slått. På enkelte veistrekninger var klippingen nylig utført. Vi anbefaler at kartlegging av denne naturtypen utføres før første slått.

INNLEDNING

Veikanter som blir slått eller beitet kan utvikle artsrike enger (Larsen & Gaarder 2012). På bakgrunn av dette er artsrik veikant (D03) en av 57 prioriterte naturtyper i DN-håndbok 13 (2007). I forbindelse med den pågående revideringen av naturtyper har Miljødirektoratet utgitt forslag til nye faktaark i 2014, som er brukt her. Ifølge denne revideringen skal naturtypen artsrik veikant (D03) erstattes med engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant (D5101) (Larsen 2014).

I følge Larsen & Gaarder (2012), vil de reviderte naturtypene være tilpasset NiN-systemet (Naturtyper i Norge). I DN-håndbok 13 er det ikke oppgitt en nøyaktig definisjon av naturtypen artsrik veikant, men en god illustrasjon på en veikantprofil med plasseringene av tekniske (for eksempel veibane, veiskulder og grøft) og botaniske soner, er gitt i Auestad mfl. (2000). På natursystemnivå i NiN-systemet, og under hovedtypen konstruert fastmark (T2), er både veibane med fast dekke (T2-D9) og veikant (T2-D10) egne grunntyper. Veikant er i NiN definert som «midtrabatt (på motorveg) og vegskulder, som er ytre grense for konstruert mark langs vegen». Definisjonen gjelder altså arealet med konstruert mark langs veien og vil derfor også kunne inkludere grøft, skjæring og deler av veifyllingen (**figur 1**). I dette prosjektet følges denne avgrensningen, og i enkelte tilfeller, en smal sone med kulturmarkseng, eller en sone som ryddes for skog og kratt, utenfor veiskjæringa (jf. Larsen & Gaarder 2012). I den kommende NiN versjon 2 tilsvarer naturtypen sterkt endret fastmark med preg av semi-naturlig eng (T40). Engpreget erstatningsbiotop har store likhetstrekk med semi-naturlig eng (T36) og oppdyrket mark med preg av semi-naturlig eng (T41), men er som regel uten tradisjonell hevd (Larsen 2014).

Figur 1. Forenklet profil av en veibane med veikant.

Engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant, er delt inn i fire utforminger, der vannmetning (VM) og uttørkingsfare (UF) er de viktigste lokale basisøkokliner (Larsen & Gaarder 2012, Larsen 2014). Disse er tørreng-utforming, frisk-fuktig/høgstaude-utforming, fukteng/våteng-utforming og nordlig/alpin-utforming.

Naturmangfoldloven (Lov av 19. juli 2009 om forvaltning av naturens mangfold) skjerper kravene til dokumentasjon av naturverdier, og kunnskap om effektene av aktivitet knyttet til planarbeid, utbygging og drift av veier. Statens vegvesen ønsker derfor en kunnskapsoversikt om veinettet slik at verdifulle og artsrike veikanter kan driftes på en best mulig måte. På bakgrunn av dette, har Rådgivende Biologer AS derfor kartlagt, beskrevet og verdivurdert engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant, og kommet med forslag til skjøtsel av disse, for alle riks-, fylkes- og europaveier i driftskontraksområdene 1505 Indre Nordmøre, 1506 Surnadal og 1509 Ytre Nordmøre.

SKJØTSEL

Skjøtsel av engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant, har blitt diskutert av bl.a. Auestad mfl. (2000) som fant at velutvikla engvegetasjon i veikanter har en lang skjøtselshistorie med årlig slått til samme tid og at enkelte artsrike veikanter derfor kan være rester av gamle kulturmarker.

Slått er derfor viktig og generelle forhold om dette er oppsummert i Auestad mfl. (2000). Der fremkommer det bl.a. at de mest produktive arealene i innmarka ble slått først, og disse ble også slått på nytt i august slik at frøsettingen ble sikret. Dette sammenfaller hovedsakelig med dagens tiltak for rydding og slått langs veikantene og generelt bidrar derfor Statens vegvesen med å skape potensiale for naturtypen. Statens vegvesen bruker termen klipping og i gjeldende kontrakter finnes beskrivelser for dette. Her nevnes bare at slåtten/klippingen har omtrent 4-6 meters bredde og vil vanligvis omfatte veiskulder, fylling, og i noen tilfeller, grøfta. Ofte skjer denne slåtten av veikantene før 24. juni. Den seine slåtten skjer vanligvis etter 1. august. I noen tilfeller harmonerer ikke Vegvesenets slåttetidspunkt med opprettholdelsen av de artsrike veikantene.

For tørrengene er slåtten til Statens vegvesen gunstig, med unntak av der det er kalkrik sand eller grus på veiskulderen (Larsen & Gaarder 2012). To veikantslåtter er trolig også gunstig for frisk-fuktig- og høgstaude-utformingene, men her vil enkelte sjeldne arter trolig blomstre senere enn de viktigste artene i tørrengene. Sein slått av slike enger favoriserer enkelte trivielle arter, bl.a. hundekjeks, som igjen utkonkurrerer kravfulle arter. Trolig er det viktigere at disse engene blir slått tidlig, enn at artene får frødd seg (Larsen & Gaarder 2012). Fukteng/våteng-utformingen vil også tåle dagens praksis bra, men kan skades av for tidlig slått (Larsen & Gaarder 2012). Nordlig-alpin utforming med tørre og friske enger bør slås etter 15. august (Larsen & Gaarder 2012). Det kan også nevnes at veikanter dominert av arter som hundekjeks, bør slås før midten av juli. I veikanter med stor produksjon (der vegetasjonen fort blir høy og hindrer sikt), og der det er begynnende gjengroing med busker og trær, kan veikantene med fordel slås oftere enn to ganger i året.

Det er viktig å merke seg at dagens kantslåttopraksis skiller seg fra den tradisjonelle slåtten ved at plantematerialet som slås vanligvis ikke fjernes. Slått der plantematerialet fjernes, etterlikner tradisjonell skjøtsel ved at næringsementene da minker og at det blir mer lys til bakken (Auestad mfl 2000). En forskjell er at det for eksempel er flere ett- og toårige karplanter i veikantene enn i slåttemarkene og det er gjerne et større innslag av ruderatmarksarter (Auestad mfl. 2000). Det er et unntak for når det er gunstig å fjerne plantematerialet som slås. I følge Auestad mfl. (2000) vil det i svært tørre fyllingsveikanter være bedre å la graset ligge etter slåtten enn å suge det opp, ettersom det i disse veikantene vil være en fordel å tilføre noe organisk materiale. I dette prosjektet er en skjøtsel der plantemateriale samles opp etter slått foreslått for veikanter med potensiale for høyt artsmangfold (jf. Auestad mfl. 2000).

Andre tiltak Statens vegvesen benytter for å rydde, men som påvirker artssammensetningen i veikanter negativt, er sprøyting og kantrensk. I dette prosjektet har vi anbefalt at det ikke bør sprøytes når vi anser det som et stort potensial for verdifulle naturtyper. Når det gjelder kantrensk, er det viktig å avgrense skrapingen og ikke fjerne den stabile vegetasjonen lenger inn i veikanten (jf. Auestad mfl. 2000). Kantrensk endrer ofte artssammensetningen ved at typiske pionerarter etablerer seg. Salting og brøyting forekommer om vinteren og har trolig også negativ virkning på artssammensetningen, men disse påvirkningsfaktorene er ikke diskutert videre her. En oppsummering av påvirkning på biologisk verdi fra veier og veitrafikk er gitt av Thunes mfl. (2010).

DATAGRUNNLAG OG METODE

DATAGRUNNLAG

Opplysningene som danner grunnlaget for registreringene er basert på feltarbeid utført av Torbjørg Bjelland og Linn Eilertsen i perioden fra 7. juli til 11. juli 2014. I tillegg er det hentet inn relevante opplysninger fra Artsdatabankens Artskart og fra Miljødirektoratets Naturbase. Sporloggen med veipunkter er vist i vedlegg 1. Datagrunnlaget vurderes som godt: 3 (**tabell 1**).

Tabell 1. Vurdering av kvalitet på grunnlags-data (etter Brodtkorb & Selboe 2007).

Klasse	Beskrivelse
0	Ingen data
1	Mangelfullt datagrunnlag
2	Middels datagrunnlag
3	Godt datagrunnlag

METODE

Feltarbeidet ble utført ved at engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant (D5101), langs alle riks- og fylkesveier og Europaveier i driftskontraksområdene 1505 Indre Nordmøre (vedlegg 2), 1506 Surnadal (vedlegg 3) og 1509 Ytre Nordmøre (vedlegg 4), ble søkt etter fra bil. Det ble hele tiden fokusert på sikkerhet bl.a. ved at det ble kjørt sakte og med blinkende varsellys. Hastigheten ble også vurdert ut fra sikkerhetsforhold, trafikkbelastning og hvor oversiktlig veien var. Ved stopp var alltid blinkende varsellys på, refleksest ble brukt og veier ble aldri krysset nær svinger eller andre uoversiktlige steder. Metodikken for registreringene er gitt i konkurransegrunnlaget og her gjengis hovedtrekkene.

Det var fra før registrert få engpregede erstatningsbiotoper langs veikantene (D5101) innenfor de aktuelle driftskontraksområdene (jf. Naturbasen). I tillegg til å undersøke disse, ble det fokusert mest på å lete opp nye lokaliteter med artsrike veikanter som tilfredsstiller kriteriene i DN-håndbok 13. Her var det viktig å fange opp artsrike veikanter som dagens skjøtsel (slik Statens vegvesen utfører den) ikke er egnet for. Terskelen for å kartlegge veikanter som er truet av dagens skjøtelspraksis skulle være lavere enn kravene i DN-håndbok 13.

For å finne ut hvor det var mest aktuelt å søke etter engpregede erstatningsbiotoper langs veikanter i driftskontraksområdene, ble kart over berggrunn, relevante artsdata og naturtyper vurdert. Kart over naturtypene engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant, slåttemark, kalkrike enger og naturbeitemark som ligger 50 meter eller nærmere vei, ble på forhånd utarbeidet og brukt under feltarbeidet. Dersom det ble oppdaget artsrike veikanter utenfor der vi på forhånd hadde vurdert det som mest aktuelt å søke, ble også disse registrert. For å vurdere mer spesifikt når det var nødvendig å stoppe for å undersøke potensielle artsrike veikanter, ble bl.a. følgende sjekklister, utarbeidet av Larsen & Gaarder (2012), benyttet:

- Knaus eller fjellskjæring nærmere veien enn 2 m i område med kalkrik berggrunn.
- Kortvokst eng på strekning med autovern.
- Lang strekning med kortvokst eng og/eller varierte, fargerike enger.
- Kortvokst fukteng/våteng i grøft i område med kalkrik berggrunn.
- Naturbeitemark og hagemark inntil veikanten.
- Områder som beites og har preg av naturbeitemark.
- Edellauvskog, spesielt i skjæring nederst i lauvskogklede fjordlier.

For det siste punktet er det viktig å presisere at for skoger som strekker seg ned til grøften/veiskulderen, og dersom artssammensetningen der er identisk med den i skogsmarken, er området ikke kartlagt.

Alle registreringene av engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant, er tilpasset og sendt til Nasjonal veidatabank (NVDB). I denne rapporten er naturtypene beskrevet i henhold til Miljødirektoratets mal for beskrivelse av naturtyper. I beskrivelsene av naturtypene har vi benyttet overskriftene «innledning», «beliggenhet og naturgrunnlag», «naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper», «arts mangfold», «bruk, tilstand og påvirkning», «fremmede arter», «skjøtsel og hensyn», «del av helhetlig landskap» og «verdisetting». Naturtypebeskrivelsene er sendt til Miljødirektoratets Naturbase.

Engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant, er i dette prosjektet delt inn i fire utforminger basert på inndelingen i Larsen & Gaarder (2012). Disse er tørreng-utforming, frisk-fuktig/høgstaude-utforming, fukteng/våteng-utforming og nordlig/alpin-utforming. Sistnevnte ble ikke observert i dette prosjektet. Larsen (2014) har også gitt et forslag til en verdsettelsesmatrise for naturtypen. Her er rødlistearter, habitatspesialister, lokal forekomst av naturtypen den erstatter, hevd, tilstand og størrelse, viktige kriterier. Siden verdsettelsesmatrisen er under utvikling, og fordi det er usikkert om denne inndelingen vil gjelde i de reviderte naturtypeinndelingene, har vi kun delvis benyttet denne verdsettelsesmatrisen.

OMRÅDEBESKRIVELSE

Driftskontraksområdene 1505 Indre Nordmøre, 1506 Surnadal og 1509 Ytre Nordmøre inkluderer områdene fra Averøy til Smøla i vest, Aure i nordvest, Sunndalen i sørøst og Rindal i øst. Topografisk er det stor variasjon i dette området og veiene går fra havnivå og opp til fjellområder, men er mest under klimatisk tregrense. Veiene strekker seg over jordbruksområder og gjennom skogsområder, langs fjorder og innsjøer, og gjennom flere større dalfører.

Det er stor variasjon i bergarter i undersøkte området, men mesteparten består av diorittisk til granittisk gneis som er harde og sure bergarter som avgir lite plantenæringsstoffer. I ytre kyststrøk er det en god del kvartsdioritt, tonalitt, trondhjemit. Noe rikere bergarter, som for eksempel amfibolitt, glimmerskifer, glimmergneis og metasandstein, finnes imidlertid for eksempel på Averøy, Frei og i Surnadalsområdet.

Driftskontraktområdet viser også en del klimatisk variasjon. Dette gjenspeiles først og fremst i variasjonen i vegetasjonssonene innenfor området, og i mindre grad i variasjonen i vegetasjonsseksjonene. På nordsiden av fjordene finnes boreonemoral vegetasjonssone og i lavereliggende strøk dominerer sørboreal og mellomboreal sone. Sørboreal sone dominerer også i ytre kyststrøk. I de høyestliggende områdene med veinett, finnes det nordboreal og lavalpin sone.

Vegetasjonssoner gjenspeiler hovedsakelig forskjeller i temperatur, spesielt sommertemperatur, og det henvises til Moen (1998) for detaljer om de ulike sonene. Vegetasjonsseksjoner derimot, henger sammen med oseanitet der fuktighet og vintertemperatur er de viktigste klimafaktorene. Driftskontraktområdet Ytre Nordmøre ligger hovedsakelig innenfor sterkt oseanisk seksjon, humid underseksjon (O3h), mens indre deler av Ytre Nordmøre, Surnadal og Indre Nordmøre ligger innenfor den klart oseaniske seksjon (O2).

RESULTATER OG DISKUSJON

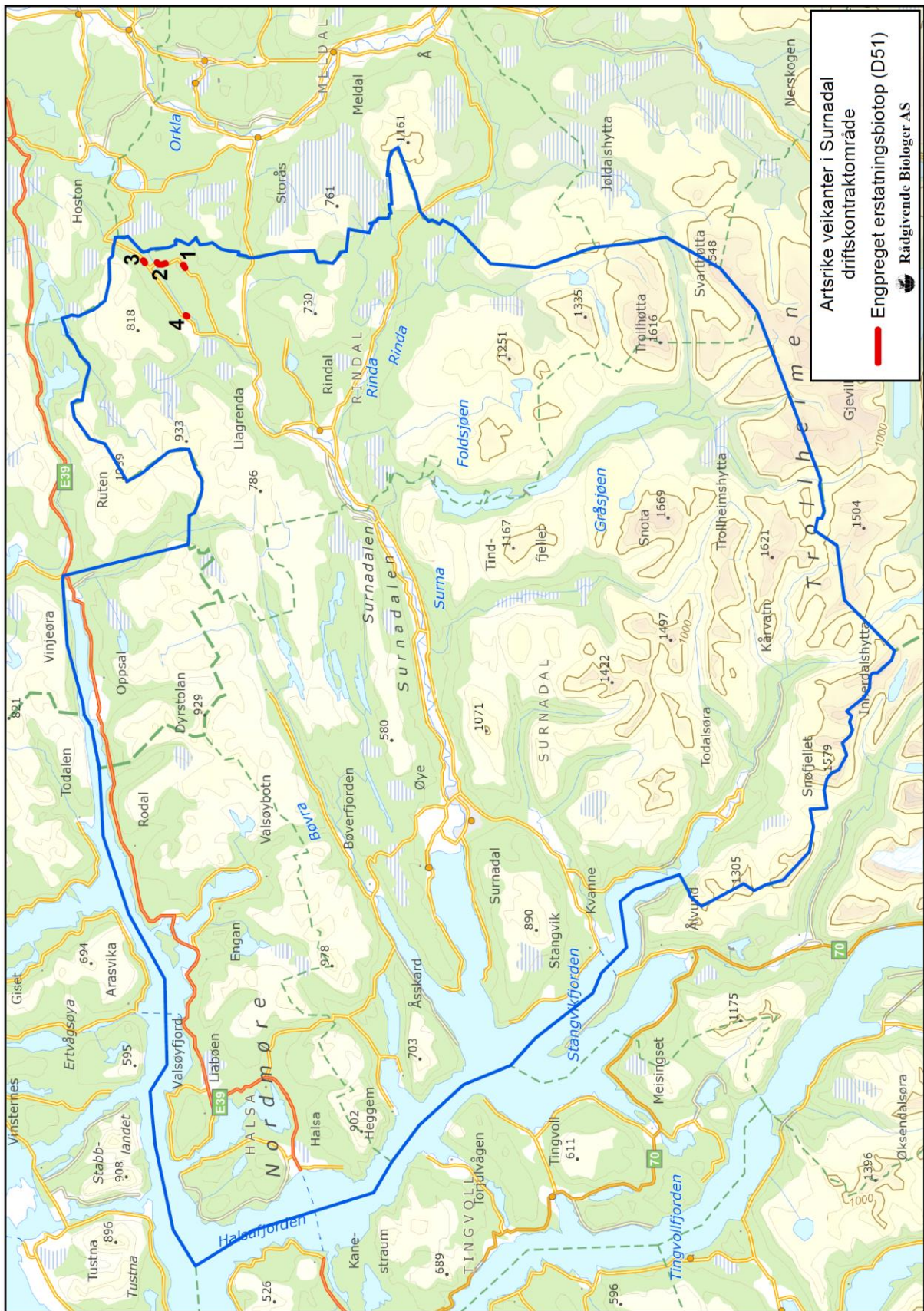
ENGPREGET ERSTATNINGSBIOTOP, DELNATURTYPE VEI- OG JERNBANEKANT

I **figur 2** og **3** er det gitt en oversikt over utbredelsen av de registrerte lokalitetene av naturtypen engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant, på Nordmøre i driftskontraktområdene, 1506 Surnadal og 1509 Ytre Nordmøre. Det ble ikke registrert naturtyper i driftskontraktområdet 1505 Indre Nordmøre. Detaljert informasjon om for eksempel artsmangfold, bruk, tilstand, påvirkning, skjøtsel og hensyn for hver avgrenset naturtype, er gitt i beskrivelsene for alle avgrensede naturtyper i hver kommune nedenfor.

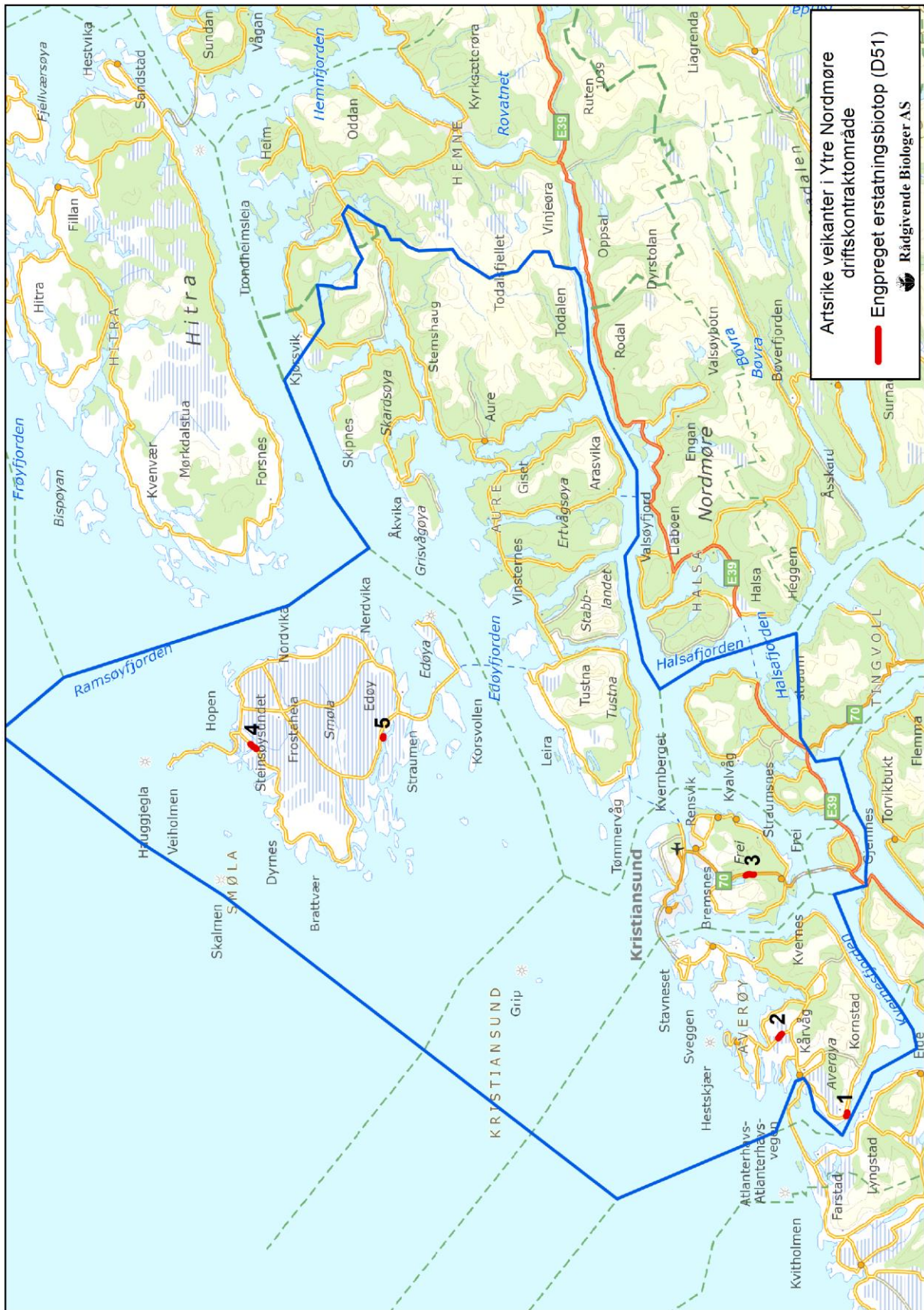
En oppsummering av naturtypenes utforminger, areal og verdi er gitt i **tabell 2**. Her kommer det frem at det totalt er registrert 9 lokaliteter, hovedsakelig på øyene i Ytre Nordmøre samt i Rindal, øst for Surnadal. Fem av disse var registrert i Naturbase fra før. Tørreng i mosaikk med frisk-fuktig utforming var den vanligste registrerte utformingen med 8 lokaliteter. Det ble registrert en tørreng utforming. Av alle avgrensede lokaliteter, var det 4 med B-verdi, 5 med C-verdi og ingen med A-verdi. Noe av årsaken til den lave verdisetningen er at det ble funnet få rødlistede og sjeldne arter. Dette kan igjen trolig forklares bl.a. ved at det jevnt over er en fattig berggrunn og at det ofte er nitrofile arter i naturtypene. En annen sannsynlig årsak er også at mye av plantematerialet ikke fjernes etter slått. For å få med flest mulig arter burde registreringene vært utført før første kantslått i juni.

Tabell 2. Registrerte områder med engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant (D5101) på Nordmøre. Nummereringen henviser til naturtypebeskrivelsene og til geografisk plassering i figur 2 og 3. Arealet er oppgitt i m².

Driftskontr. område	Nr.	Kommune	Lokalitetsnavn	Utforming	Areal	Verdi
1506	1	Rindal	Gåsbakk	Tørreng	792	C
1506	2	Rindal	Nord for Torvhusmyra	Frisk-fuktig med tørreng	2043	C
1506	3	Rindal	Nord for Lomundsjømyran	Frisk-fuktig med tørreng	567	C
1506	4	Rindal	Sør for Liabø	Frisk-fuktig med tørreng	323	C
1509	1	Averøy	Kvalshaug vest	Frisk-fuktig med tørreng	135	B
1509	2	Averøy	Asphaugen øst	Frisk-fuktig med tørreng	992	B
1509	3	Kristiansund	Prestmyra vest	Frisk-fuktig med tørreng	2376	C
1509	4	Smøla	Vegkantare ved Aunevågen	Frisk-fuktig med tørreng	2784	B
1509	5	Smøla	Skjølberg	Frisk-fuktig med tørreng	352	B

Figur 2. Geografisk avgrensning av Driftskontraktssområde 1506, Surnadal, med kartlagte områder med naturtypen engpreget erstattingsbiotop, delnatursstype vei- og jernbanekant (D5101).

Figur 3. Geografisk avgrensning av Driftskontraktssområde 1509, Ytre Nordmøre, med kartlagte områder med naturtypen engpreget erstattingsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant (D5101).

DE ENKELTE LOKALITETENE

I det følgende er det gitt beskrivelser av hver lokalitet med naturtypen engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant, avgrenset i driftskontraktssområdene 1506 Surnadal og 1509 Ytre Nordmøre. Naturtypen ble ikke registrert i driftskontraktssområdet 1505 Indre Nordmøre.

DRIFTSKONTRAKTSOMRÅDE 1506 SURNADAL

1 – GÅSBAKK

Kontraktssområde: 1506 Surnadal

Kommune: Rindal

Registreringsdato: 10.07.2014

Vei: FV 344

Start: HP 1 m 5420

Slutt: HP 1 m 5684

Side av veien: Venstre

Bredde: 0-3 m

Areal: 792 m²

Sentralpunkt: UTM_{EU}REF89 32 V 521645 7001071

Registranter: Torbjørg Bjelland og Linn Eilertsen

Figurene 2 og 4

Innledning. Lokaliteten er beskrevet av Torbjørg Bjelland på bakgrunn av eget feltarbeid utført sammen med Linn Eilertsen, den 10. juli 2014. Kartleggingen er gjort på oppdrag fra Statens vegvesen.

Beliggenhet og naturgrunnlag. Lokaliteten ligger ved Gåsbakk på nordsiden av Langvatnet, i Rindal kommune i Møre og Romsdal. Lokaliteten er sørøstvendt og ligger ved høydekote 345 m. Berggrunnen består av grønnstein og amfibolitt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper. Naturtypen er en engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant, tørreng utforming.

Artsmangfold. I feltsjiktet ble det registrert rødkløver, skogstorkenebb, hvitkløver, harerug, prestekrage, gullris, marikåpe, grasstjerneblom, løvetann, ryllik, småengkall, teiebær, fuglevikke, skogburkne, stormaure, gulaks, røsslyng, jonsokkoll, geitrams, tepperot, smalkjempe, liljekonvall, blåklukke, hvitbladtistel, hestehov, nattfiol, mjødukt, brudespore, nikkevintergrønn, legevintergrønn og sumpmaure. Det var noe oppslag av små sitkagran, rogn, selje, furu og bjørk.

Bruk, tilstand og påvirkning. Naturtypen er i en tidlig gjengroingsfase med innslag av busker og nitrofile arter.

Fremmede arter. Sitkagran finnes spredt i naturtypen.

Skjøtsel og hensyn. Det anbefales en sein slått (etter 1. august) og det er viktig at det ikke sprøytes i veikanten. Grøfterensk bør unngås og krattoppslag og sitkagran bør fjernes.

Del av helhetlig landskap. Lokaliteten ligger innenfor et landskap med noen engpregede erstatningsbiotoper og andre verdifulle kulturlandskap.

Verdisetting. Basert på forslaget til verdisseting gitt av Larsen (2014), får lokaliteten lav vekt på

rødlistearter, middels vekt på habitatspesialister, middels vekt på lokal forekomst av naturtypen den erstatter, middels vekt på hevd, middels vekt på tilstand og lav vekt på størrelse. Dette tilsier at lokaliteten er lokalt viktig (C-verdi).

Figur 4. Engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant (D5101). Tørreng-utforming ved Gåsbakk i Rindal kommune. Foto: Linn Eilertsen.

2 – NORD FOR TORVHUSMYRA

Kontraksområde: 1506 Surnadal

Kommune: Rindal

Registreringsdato: 10.07.2014

Vei: FV 344

Start: HP 1 m 7125

Slutt: HP 1 m 7806

Side av veien: Høyre

Bredde: 0-3 m

Areal: 2043 m²

Sentralpunkt: UTM_{EUREF89} 32 V 521739 7002596

Registranter: Torbjørg Bjelland og Linn Eilertsen

Figurene 2 og 5

Innledning. Lokaliteten er beskrevet av Torbjørg Bjelland på bakgrunn av eget feltarbeid utført sammen med Linn Eilertsen, den 10. juli 2014. Kartleggingen er gjort på oppdrag fra Statens vegvesen.

Beliggenhet og naturgrunnlag. Lokaliteten ligger like nord for Torvhusmyra, nord for Gåsvatn og på sørøstsiden av Lomundsjøen, i Rindal kommune i Møre og Romsdal. Lokaliteten er vestvendt og

ligger ved høydekote 270 m. Berggrunnen består av glimmergneis, glimmerskifer, metasandstein og amfibolitt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper. Naturtypen er en engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant, frisk-fuktig utforming med noe tørreng i kanten av barskogen.

Artsmangfold. I den avgesa naturtypen ble det registrert enghumleblom, skogstorkenebb, hvitkløver, olavstake, skogmarihånd, nattfiol, prestekrage, svartopp, hestehov, marimjelle-art, hengeving, tepperot, skogsnelle, ryllik, løvetann, rødkløver, forglemmegei-art, sumpmaure, tettegras og mjørdurt. I tillegg ble det registrert noen juvenile individer av gråor.

Bruk, tilstand og påvirkning. Naturtypen er i en tidlig gjengroingsfase med innslag av busker.

Fremmede arter. Ingen fremmede arter ble observert.

Skjøtsel og hensyn. Det anbefales en sein slått (etter 1. august) og det er viktig at det ikke sprøytes i veikanten. Grøfterensk bør unngås og krattoppslag bør fjernes.

Del av helhetlig landskap. Lokaliteten ligger innenfor et landskap med noen engpregede erstatningsbiotoper og andre verdifulle kulturlandskap.

Verdisetting. Basert på forslaget til verdisetting gitt av Larsen (2014), får lokaliteten lav vekt på rødlistearter, lav vekt på habitatspesialister, middels vekt på lokal forekomst av naturtypen den erstatter, middels vekt på hevd, middels vekt på tilstand og middels vekt på størrelse. Dette tilsier at lokaliteten er lokalt viktig (C-verdi).

Figur 5. Engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant (D5101). Tørreng i mosaikk med frisk-fuktig utforming nord for Gåsvatn i Rindal kommune. Foto: Linn Eilertsen.

3 – NORD FOR LOMUNDSJØMYRAN

Kontraksområde: 1506 Surnadal
Kommune: Rindal
Registreringsdato: 10.07.2014
Vei: FV 343
Start: HP 1 m 10138
Slutt: HP 1 m 10327
Side av veien: Venstre
Bredde: 0-3 m
Areal: 567 m²
Sentralpunkt: UTM_{EUREF89} 32 V 521944 7003756
Registratorer: Torbjørg Bjelland og Linn Eilertsen
Figurene 2 og 6

Innledning. Lokaliteten er beskrevet av Torbjørg Bjelland på bakgrunn av eget feltarbeid utført sammen med Linn Eilertsen, den 10. juli 2014. Kartleggingen er gjort på oppdrag fra Statens vegvesen.

Beliggenhet og naturgrunnlag. Lokaliteten ligger nordøst for Frekslia like nordøst for Lomundsjøen, i Rindal kommune i Møre og Romsdal. Lokaliteten er vestvendt og ligger ved høydekote 245 m. Berggrunnen består av glimmergneis, glimmerskifer, metasandstein og amfibolitt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper. Naturtypen er en engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant, tørreng i mosaikk med frisk-fuktig utforming.

Artsmangfold. Det ble registrert prestekrage, svarttopp, rødkløver, nattfiol, sløke, skogstorkenebb, småengkall, liljekonvall, hvitbladtistel, mjødukt, hvitkløver, marimjelle-art, skogsnelle, tepperot, enghumleblom, legeveronika, hundekjeks, hundegras, turt, løvetann, tveskjeggveronika, engsyre, jonsokkoll, skogburkne, stormaure, ryllik, engsoleie, gullris, marikåpe, knappsiv og grasstjerneblom i den avgrensa naturtypen. Det var noe oppslag av juvenile bjørk.

Bruk, tilstand og påvirkning. Naturtypen er i en tidlig gjengroingsfase med innslag av busker og nitrofile arter.

Fremmede arter. Ingen fremmede arter ble observert.

Skjøtsel og hensyn. Det anbefales en sein slått (etter 1. august) og det er viktig at det ikke sprøytes i veikanten. Grøfterensk bør unngås og krattoppslag bør fjernes.

Del av helhetlig landskap. Lokaliteten ligger innenfor et landskap med noen engpregede erstatningsbiotoper og andre verdifulle kulturlandskap.

Verdisetting. Basert på forslaget til verdisseting gitt av Larsen (2014), får lokaliteten lav vekt på rødlistearter, høy vekt på habitatspesialister, middels vekt på lokal forekomst av naturtypen den erstatter, middels vekt på hevd, middels vekt på tilstand og liten vekt på størrelse. Dette tilsier at lokaliteten er lokalt viktig (C-verdi).

Figur 6. Engpreget erstatningsbiotop, delnaturlype vei- og jernbanekant (D5101). Tørreng i mosaikk med frisk-fuktig utforming nordøst for Frekslia i Rindal kommune. Foto: Linn Eilertsen.

4 – SØR FOR LIABØ

Kontraksområde: 1506 Surnadal

Kommune: Rindal

Registreringsdato: 10.07.2014

Vei: FV 342

Start: HP 1 m 5469

Slutt: HP 1 m 5577

Side av veien: Høyre

Bredde: 0-3 m

Areal: 324 m²

Sentralpunkt: UTM_{EUREF89} 32 V 518310 7000923

Registranter: Torbjørg Bjelland og Linn Eilertsen

Figurene 2 og 7

Innledning. Lokaliteten er beskrevet av Torbjørg Bjelland på bakgrunn av eget feltarbeid utført sammen med Linn Eilertsen, den 10. juli 2014. Kartleggingen er gjort på oppdrag fra Statens vegvesen.

Beliggenhet og naturgrunnlag. Lokaliteten ligger sør for Liabø, mellom Møkkelgarden og Nordvang i Lomunddalen, i Rindal kommune i Møre og Romsdal. Lokaliteten er østvendt og ligger ved høydekote 225 m. Berggrunnen består av glimmergneis, glimmerskifer, metasandstein og amfibolitt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper. Naturtypen er en engpreget erstatningsbiotop, delnaturlype vei- og jernbanekant, tørreng i mosaikk med frisk-fuktig utforming.

Artsmangfold. I den avgrensa naturtypen ble det registrert turt, nattfiol, mjødurt, skogstorkenebb, hvitkløver, løvetann, tepperot, marimjelle-art, engsoleie, rødkløver, prestekrage, hengeving, marikåpe, ryllik, hundekjeks, harerug, tveskjeggveronika, nikkevintergrønn og skogmarihånd. Det var noe oppslag av juvenile gråor og selje på lokaliteten.

Bruk, tilstand og påvirkning. Naturtypen er i en tidlig gjengroingsfase med innslag av busker og nitrofile arter.

Fremmede arter. Ingen fremmede arter ble observert.

Skjøtsel og hensyn. Det anbefales en sein slått (etter 1. august) og det er viktig at det ikke sprøytes i veikanten. Grøfterensk bør unngås og krattoppslag bør fjernes.

Del av helhetlig landskap. Lokaliteten ligger innenfor et landskap med noen engpregede erstatningsbiotoper og andre verdifulle kulturlandskap.

Verdisetting. Basert på forslaget til verdisetting gitt av Larsen (2014), får lokaliteten lav vekt på rødlistearter, lav vekt på habitatspesialister, middels vekt på lokal forekomst av naturtypen den erstatter, middels vekt på hevd, middels vekt på tilstand og liten vekt på størrelse. Dette tilsier at lokaliteten er lokalt viktig (C-verdi).

Figur 7. Engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant (D5101). Tørreng i mosaikk med frisk-fuktig utforming sør for Liabø i Rindal kommune. Foto: Linn Eilertsen.

DRIFTSKONTRAKTSOMRÅDE 1509 YTRE NORDMØRE

1 – KVALSHAUG VEST (BN 000013456)

Kontraktssområde: 1509 Ytre Nordmøre
Kommune: Averøy
Registreringsdato: 07.07.2014
Vei: FV 247
Start: HP 1 m 5601
Slutt: HP 1 m 5646
Side av veien: Venstre og høyre
Bredde: 0-3 m
Areal: 135 m²
Sentralpunkt: UTM_{EUREF89} 32 V 417508 6983919
Registranter: Torbjørg Bjelland og Linn Eilertsen
Figurene 3 og 8

Innledning. Lokaliteten er opprinnelig beskrevet av Finn Oldervik i 2002 (Gaarder & Oldervik 2003) og kvalitetsikret av Torbjørg Bjelland og Linn Eilertsen på bakgrunn av eget feltarbeid utført den 7. juli 2014. Kartleggingen er gjort på oppdrag fra Statens vegvesen.

Beliggenhet og naturgrunnlag. Lokaliteten ligger rett vest for Kvalshaug på Averøy i Averøy kommune i Møre og Romsdal. Lokaliteten er sørvendt og ligger ved høydekote 66 m. Berggrunnen består av eklogitt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper. Naturtypen er en engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant, tørreng i mosaikk med frisk-fuktig utforming.

Artsmangfold. I den avgrensede naturtypen ble det registrert en del små trær og busker som selje, bjørk, gran og parkslirekne. I tillegg ble det registrert blåfjær, tiriltunge, hvitkløver, jonsokkoll, vendelrot, teiebær, marikåpe, ryllik, harerug, vill-lin, enghumbleblom, tveskjeggveronika, hvitbladtistel, skrubbær, knappsiv, krekling, marimjelle-art, tyttebær, sløke, mjødur, englodnegras, småengkall, øyentrøst-art, tepperot, fugletelg, røsslyng, blåbær, nyseryllik, skogvikke, firkantperikum, rødknapp, nattfiol, gaukesyre, storfrytle, sverdlije, flekkmarihånd, blåklokke, prestekrage, hestehov, grasstjerneblom og fagerperikum. Det er tidligere registrert kystjordrøyk, skogmarihånd og heistarr i naturtypen, men disse ble ikke gjenfunnet i 2014. Dette kan skyldes årlige variasjoner i populasjonen eller at registreringen ble utført relativt kort tid etter slåten.

Bruk, tilstand og påvirkning. Naturtypen er i en tidlig gjengroingsfase med innslag av busker og nitrofile arter.

Fremmede arter. Parkslirekne finnes i naturtypen.

Skjøtsel og hensyn. Det anbefales en sein slått (etter 1. august) og det er viktig at det ikke sprøytes i veikanten. Grøfterensk bør unngås og krattoppslag og parkslirekne bør fjernes.

Del av helhetlig landskap. Det er få engpregede erstatningsbiotoper, men noen verdifulle kulturlandskap i nærheten.

Verdisetting. Basert på forslaget til verdisetting gitt av Larsen (2014), får lokaliteten lav vekt på rødlistearter, høy vekt på habitatspesialister, lav vekt på lokal forekomst av naturtypen den erstatter, middels vekt på hevd, middels vekt på tilstand og lav vekt på størrelse. Dette skulle ifølge verdisettingstabellen gi lokalt viktig verdi, men siden den regionalt sjeldne kystjordrøyk er registrert på lokaliteten, er verdien justert til viktig (B-verdi). Dette er samme verdisetting som før.

Figur 8. Engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant (D5101). Tørreng i mosaikk med frisk-fuktig utforming sør for Kvalshaug i Averøy kommune. Foto: Linn Eilertsen.

2 – ASPHAUGEN ØST (BN 00013437)

Kontraktsområde: 1509 Ytre Nordmøre

Kommune: Averøy

Registreringsdato: 07.07.2014

Vei: FV 251

Start: HP 1 m 1006

Slutt: HP 1 m 1502

Side av veien: Venstre og høyre

Bredde: 0-2 m

Areal: 992 m²

Sentralpunkt: UTM_{EUREF89} 32 V 424381 6989797

Registranter: Torbjørg Bjelland og Linn Eilertsen

Figurene 3 og 9

Innledning. Lokalteten er opprinnelig beskrevet av Geir Gaarder og Finn Oldervik 2001 (Gaarder & Oldervik 2003) og kvalitetsikret av Torbjørg Bjelland og Linn Eilertsen på bakgrunn av eget feltarbeid utført den 7. juli 2014. Kartleggingen er gjort på oppdrag fra Statens vegvesen.

Beliggenhet og naturgrunnlag. Lokalteten ligger nord for myrområdene på Hoset, sør for Henda, på Averøy, i Averøy kommune i Møre og Romsdal. Lokalteten er vestvendt og ligger ved høydekote 35 m. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis og migmatitt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper. Naturtypen er en engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant, tørreng i mosaikk med frisk-fuktig utforming.

Artsmangfold. Det ble registrert vill-lin, rødkløver, smalkjempe, småengkall, røsslyng, jonsokkoll, tiriltunge, blåfjær, tyttebær, hvitveis, ljåblom, hanekam, harerug, åkersnelle, flekkmariehånd, rundbelg, geitsvingel, rødsvingel, gulaks, duskull, nyseryllik, engsoleie, hestehov, sløke, myrtistel, marimjelle-art, mjørdurt og gulflatbelg i feltsjiktet. I tillegg ble det registrert noen små individ av einer. Det er tidligere registrert brudespore, nattfiol og spiss vokssopp i naturtypen, men disse ble ikke gjenfunnet i 2014. Dette kan skyldes årlige variasjoner i populasjonen eller at registreringen ble utført relativt kort tid etter slått. Det var for tidlig i sesongen for å eventuelt registrere spiss vokssopp.

Bruk, tilstand og påvirkning. Naturtypen er i en tidlig gjengroingsfase med innslag av busker og nitrofile arter.

Fremmede arter. Ingen fremmede arter ble observert.

Skjøtsel og hensyn. Det anbefales en sein slått (etter 1. august) og det er viktig at det ikke sprøytes i veikanten. Grøfterensk bør unngås og krattoppslag bør fjernes.

Del av helhetlig landskap. Det er få engpregede erstatningsbiotoper, men noen verdifulle kulturlandskap og rike myrer i nærheten.

Verdisetting. Basert på forslaget til verdisetting gitt av Larsen (2014), får lokaliteten lav vekt på rødlistearter, middels vekt på habitatspesialister, lav vekt på lokal forekomst av naturtypen den erstatter, middels vekt på hevd, middels vekt på tilstand og lav vekt på størrelse. Dette skulle ifølge verdisettingstabellen gi lokalt viktig verdi, men ettersom lokaliteten er artsrik regionalt sett, er verdien justert til viktig (B-verdi). Dette er samme verdisetting som før.

Figur 9. Engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant (D5101). Tørreng i mosaikk med frisk-fuktig utforming øst for Asphaugen i Averøy kommune. Foto: Linn Eilertsen.

3 – PRESTMYRA VEST (BN 00013362)

Kontraksområde: 1509 Ytre Nordmøre
Kommune: Kristiansund
Registreringsdato: 07.07.2014
Vei: FV 70
Start: HP 10 m 2997
Slutt: HP 10 m 3789
Side av veien: Venstre og høyre
Bredde: 0-3 m
Areal: 2376 m²
Sentralpunkt: UTM_{EUREF89} 32 V 438545 6992519
Registranter: Torbjørg Bjelland og Linn Eilertsen
Figurene 3 og 10

Innledning. Lokaliteten er opprinnelig beskrevet av Geir Gaarder i 2001/2003 (Gaarder 2003) og kvalitetsikret av Torbjørg Bjelland og Linn Eilertsen på bakgrunn av eget feltarbeid utført den 7. juli 2014. Kartleggingen er gjort på oppdrag fra Statens vegvesen.

Beliggenhet og naturgrunnlag. Lokaliteten ligger i sørenden av Bolgvatnet på Frei, i Kristiansund kommune i Møre og Romsdal. Lokaliteten er vestvendt og ligger ved høydekote 25 m. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis og migmatitt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper. Naturtypen er en egpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant, tørreng i mosaikk med frisk-fuktig utforming.

Artsmangfold. I den avgrensa naturtypen ble det registrert en del små trær og busker som selje og bjørk. I tillegg ble det registrert enghumleblom, rødkløver, hvitkløver, myrtistel, tiriltinge, skogsnelle, hestehov, småengkall, tepperot, skogmarihånd, brudespore, skogstjerne, jonsokkoll, multe, knappsiv, ryllik, engsyre, marimjelle-art, duskull, prestekrage, perlevintergrønn, vill-lin og harerug. Det er tidligere også registrert tvebostarr, dvergjamne, stortveblad, bredflangre og nattfiol i lokaliteten, men disse ble ikke gjenfunnet i 2014. Dette kan skyldes årlige variasjoner i populasjonen eller at registreringen ble utført relativt kort tid etter slåtten.

Bruk, tilstand og påvirkning. Naturtypen er i en tidlig gjengroingsfase med innslag av busker.

Fremmede arter. Ingen fremmede arter ble observert.

Skjøtsel og hensyn. Det foreslås en første slått før 23. juni og en slått etter 1. august. Det bør ikke sprøytes her, grøfterensk bør unngås og krattoppslag bør fjernes.

Del av helhetlig landskap. Det er få engpregede erstatningsbiotoper, men noen verdifulle kulturlandskap i nærheten.

Verdisetting. Basert på forslaget til verdisetting gitt av Larsen (2014), får lokaliteten lav vekt på rødlistearter, middels vekt på habitatspesialister, lav vekt på lokal forekomst av naturtypen den erstatter, middels vekt på hevd, middels vekt på tilstand og middels vekt på størrelse. Dette gir ifølge verdisettingstabellen gi lokalt viktig verdi (C-verdi). Dette er samme verdisetting som før.

Figur 10. Engpreget erstatningsbiotop, delnaturlype vei- og jernbanekant (D5101). Tørreng i mosaikk med frisk-fuktig utforming vest for Prestmyra på Frei i Kristiansund kommune. Foto: Linn Eilertsen.

4 – VEGKANTAR VED AUNEVÅGEN (BN 00016773)

Kontraktsområde: 1509 Ytre Nordmøre

Kommune: Smøla

Registreringsdato: 08.07.2014

Vei: FV 669

Start: HP 3 m 8821

Slutt: HP 3 m 9517

Side av veien: Venstre og høyre

Bredde: 0-4 m

Areal: 2784 m²

Sentralpunkt: UTM_{EUREF89} 32 V 449711 7035962

Registranter: Torbjørg Bjelland og Linn Eilertsen

Figurene 3 og 11

Innledning. Lokaliteten er opprinnelig beskrevet av Geir Gaarder og Jorn Bjarne Jordal i 2000/2004 (Gaarder & Jordal 2000, Jordal 2004) og kvalitetsikret av Torbjørg Bjelland og Linn Eilertsen på bakgrunn av eget feltarbeid utført den 8. juli 2014. Kartleggingen er gjort på oppdrag fra Statens vegvesen.

Beliggenhet og naturgrunnlag. Lokaliteten ligger mellom Dyrnes og Hopen, nær Aunevågen på Smøla, i Smøla kommune i Møre og Romsdal. Lokaliteten er nordvestvendt og ligger ved høydekote 30 m. Berggrunnen består av kvartsdioritt, tonalitt og trondhemitt.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper. Naturtypen er en egpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant, tørreng i mosaikk med frisk-fuktig utforming.

Artsmangfold. I feltsjiktet ble det registrert rødkløver, rundbelg, hvitkløver, småengkall, vill-lin, åkersnelle, hestehov, tiriltunge, svarttopp, blåfjær, ryllik, prestekrage, smalkjempe, markjordbær, marikåpe, myrhatt, marimjelle-art, enghumleblom, geitrams, kattedot, hvitbladtistel, vanlig sølvmyr og stormaure. Det er noen små busker av sitkagran, einer og selje i naturtypen. Det er tidligere også registrert bittersøte, bleiksøte, marinøkkel og dvergjamne, samt kjeglevokssopp i lokaliteten, men disse ble ikke gjenfunnet i 2014. Dette kan skyldes årlige variasjoner i populasjonen eller at registreringen ble utført relativt kort tid etter slått. Det var for tidlig i sesongen for å eventuelt registrere kjeglevokssopp. Skjørkrans og småblærerot er registrert i småpytter langs veien.

Bruk, tilstand og påvirkning. Naturtypen er i en tidlig gjengroingsfase med innslag av busker og nitrofile arter.

Fremmede arter. Sitkagran finnes spredt i naturtypen.

Skjøtsel og hensyn. Det foreslås en første slått før 23. juni og en slått etter 1. august. Det bør ikke sprøytes her og grøfterensk bør unngås. Sitkagran og krattoppslag bør fjernes.

Del av helhetlig landskap. Det er få engpregede erstatningsbiotoper, men noen verdifulle kulturlandskap i nærheten.

Verdisetting. Basert på forslaget til verdisetting gitt av Larsen (2014), får lokaliteten lav vekt på rødlistearter, middels vekt på habitatspesialister, lav vekt på lokal forekomst av naturtypen den erstatter, høy vekt på hevd, middels vekt på tilstand og middels vekt på størrelse. Dette skulle ifølge verdisettingstabellen gi lokalt viktig verdi, men ettersom artsrikdommen på lokaliteten er forholdsvis stor og inneholder trolig blant annet bittersøte som er en regionalt sjelden art, er verdien justert til viktig (B-verdi). Naturtypen er tidligere verdisatt til svært viktig (A-verdi).

Figur 11. Engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant (D5101). Tørreng i mosaikk med frisk-fuktig utforming nær Aunevågen på Smøla i Smøla kommune. Foto: Linn Eilertsen.

5 – SKJØLBERG (BN 00016820)

Kontraktsområde: 1509 Ytre Nordmøre

Kommune: Smøla

Registreringsdato: 08.07.2014

Vei: FV 669

Start: HP 1 m 10863

Slutt: HP 1 m 11039

Side av veien: Høyre

Bredde: 0-2 m

Areal: 352 m²

Sentralpunkt: UTM_{EUREF89} 32 V 450554 7024541

Registranter: Torbjørg Bjelland og Linn Eilertsen

Figurene 3 og 12

Innledning. Lokaliteten er opprinnelig beskrevet av Geir Gaarder og Jon Bjarne Jordal i 2001/2004 (Gaarder 2001, Jordal 2004) og kvalitetsikret av Torbjørg Bjelland og Linn Eilertsen på bakgrunn av eget feltarbeid utført den 8. juli 2014. Kartleggingen er gjort på oppdrag fra Statens vegvesen.

Beliggenhet og naturgrunnlag. Lokaliteten ligger øst for gården Skjølberg, nordvest for Edøy kirke, sørvest på Smøla, i Smøla kommune i Møre og Romsdal. Lokaliteten er sørvendt og ligger ved høydekote 14 m. Berggrunnen består av konglomerat og sedimentær breksje.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper. Naturtypen er en engpreget erstatningsbiotop,

delnaturtype vei- og jernbanekant, tørreng i mosaikk med frisk-fuktig utforming.

Artsmangfold. I den avgrensa naturtypen ble det registrert noen små busker og trær av platanlønn, einer, osp og ask. I tillegg ble det i feltsjiktet registrert vendelrot, høymol, rødknapp, mjødukt, blåklokke, fuglevikke, gulaks, smalkjempe, rødkløver, tiriltunge, skogstorkenebb, gulflatbelg, teiebær, hengeaks, vill-lin, svarttopp, firkantperikum, hundegras, tveskjeggveronika, marikåpe, markjordbær og stankstorkenebb. Vårmure har vært registrert tidligere i naturtypen, men denne ble ikke gjenfunnet i 2014. Dette kan skyldes årlige variasjoner i populasjonen eller at registreringen ble utført relativt kort tid etter slått.

Bruk, tilstand og påvirkning. Naturtypen er i en tidlig gjengroingsfase med innslag av busker og nitrofile arter.

Fremmede arter. Platanlønn finnes spredt i naturtypen.

Skjøtsel og hensyn. Det foreslås en første slått før 23. juni og en slått etter 1. august. Det bør ikke sprøytes her og grøfterensk bør unngås. Platanlønn og krattoppslag bør fjernes.

Del av helhetlig landskap. Det er få engpregede erstatningsbiotoper, men noen verdifulle kulturlandskap i nærheten.

Verdisetting. Basert på forslaget til verdisetting gitt av Larsen (2014), får lokaliteten lav vekt på rødlistearter, middels vekt på habitatspesialister, lav vekt på lokal forekomst av naturtypen den erstatter, middels vekt på hevd, lav vekt på tilstand og lav vekt på størrelse. Dette skulle ifølge verdisettingstabellen gi lokalt viktig verdi, men ettersom lokaliteten trolig inneholder blant annet vårmure, som er en regionalt sjelden art, er verdien justert til viktig (B-verdi). Dette er samme verdisetting som før.

Figur 12. Engpreget erstatningsbiotop, delnaturtype vei- og jernbanekant (D5101). Tørreng i mosaikk med frisk-fuktig utforming ved Skjølberg på Smøla i Smøla kommune. Foto: Linn Eilertsen.

KONKLUSJONER

Det er generelt knyttet en viss grad av usikkerhet til feltarbeidet på grunn av at registreringen ble utført etter første slått. På enkelte veistrekninger var klippingen nylig utført. Vi anbefaler at kartlegging av denne naturtypen utføres før første slått. Det er ikke sprøytet i de undersøkte driftskontraksområdene.

Surnadal

I driftskontraksområdet Surnadal var det ikke registrert noen engpreget erstatningsbiotoper langs veikanter fra før og det ble registrert fire nye i 2014. Disse er alle lokalisert øverst i Lommundalen. Vegetasjonen er tydelig rik i dette området, med innslag av flere orkideer som brudespore, grov nattfiol og marihånd-arter. Ellers i driftskontraksområdet er det generelt mye fattig vegetasjon. Det var også en del nye veier uten utviklet vegetasjon i veikanten, og mye intensivt drevet jordbruk inntil veien i driftskontraksområdet. I enkelte områder dominerer mjødurrt. I tillegg ble det registrert en god del grøfterensk. Det kan også nevnes at det generelt ble registrert svært mye hagelupin, spesielt i sør. Årsaken til dette er at i en periode ble hagelupin aktivt plantet ut i dette området (pers. med. lokal kjente). Dette fremmedartsinnslaget kan også være en forklaring på at det ble registrert få naturtyper.

Ytre Nordmøre

I driftskontraksområdet Ytre Nordmøre var det registrert fem engpregede erstatningsbiotoper langs veikantene fra før. Disse ble kvalitetsjekknet og kvalifiserer fortsatt som denne naturtypen, men det ble ikke registrert noen nye i 2014. Området er generelt rikt, men veikantene er svært like. Det er også mye dyrka mark i driftskontraksområdet. Enkelte områder i driftskontraksområdet skiller seg ut å være mer artsrike med spesielle arter, men noen av disse artene ble ikke gjenfunnet. Mye av vegetasjonen var kortvokst, trolig på grunn av nylig slått, noe som gjorde det vanskelig å få et godt bilde av artsmangfoldet. Det ble registrert få fremmede arter i driftskontraksområdet.

Indre Nordmøre

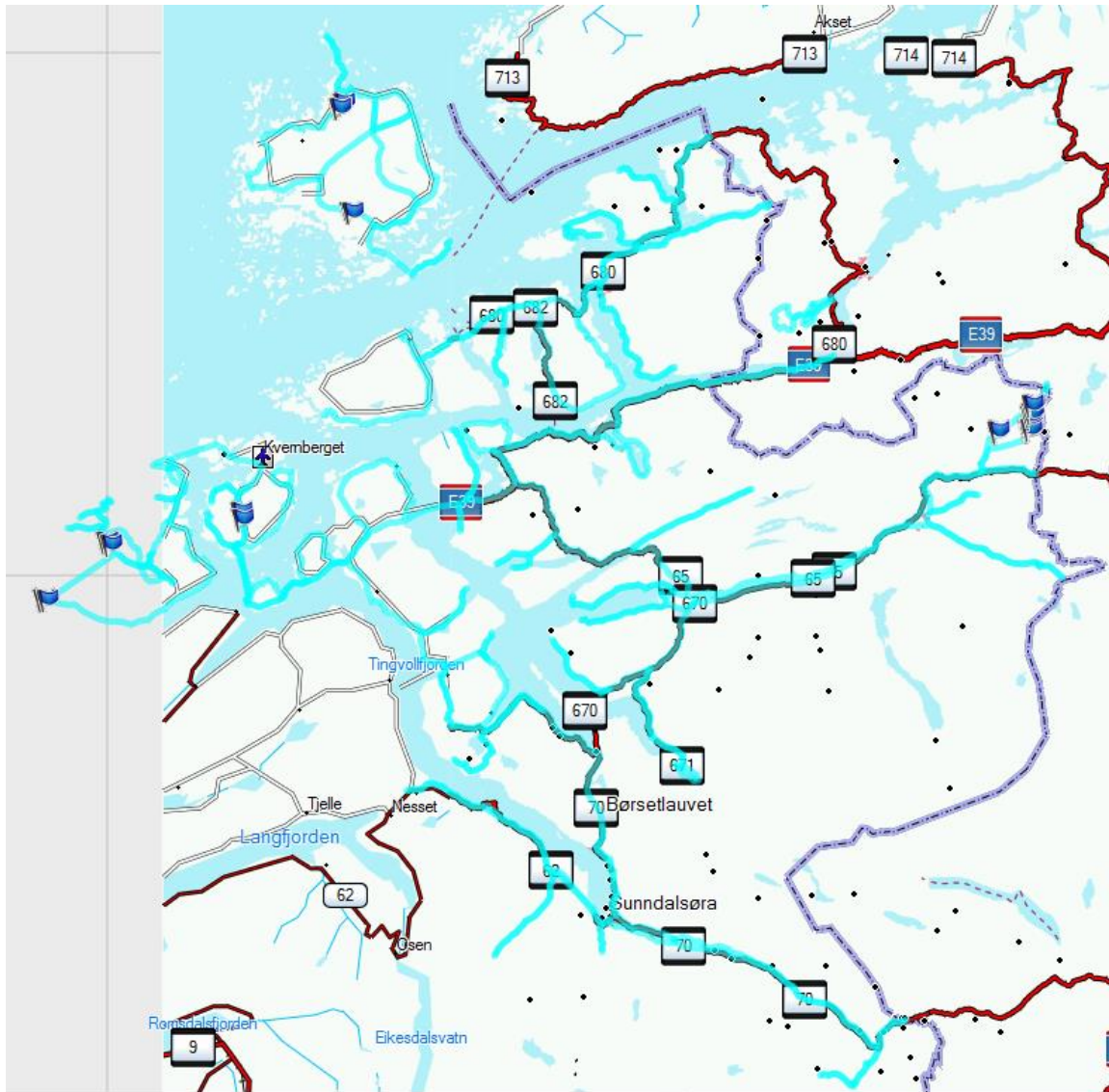
I driftskontraksområdet Indre Nordmøre var det ikke registrert noen engpregede erstatningsbiotoper langs veikanter fra før og det ble ikke registrert noen i 2014. Årsaken til dette kan blant annet være berggrunnen i dette området som ikke gir spesielt rik vegetasjon. Det var også en del nye småveier hvor det enda ikke var utviklet vegetasjon. I dette driftskontraksområdet er det også mye intensivt drevet jordbruk helt inntil veien. Det ble sjekket flere slåttemarken som grensa inntil veikantene, men alle veikantene her var relativt artsfattige.

REFERANSER

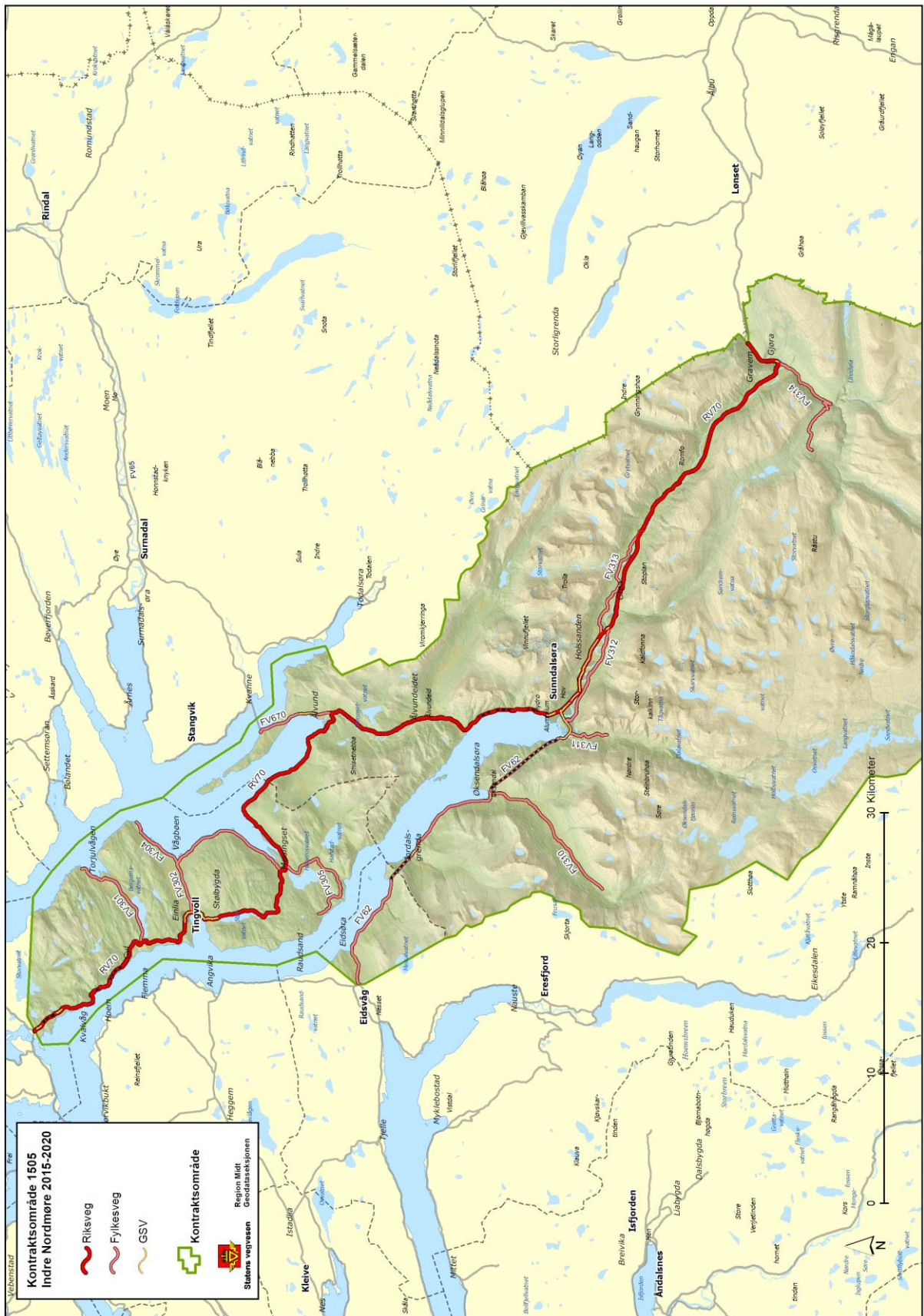
- Auestad, I., A. Norderhaug, L. N. Hamre & I. Auestad 2000. Vegkanten – variert og verdifull. Rapport Statens vegvesen og Høgskulen i Sogn og Fjordane, 81 sider.
- Brodtkorb, E. & O. K. Selboe 2007. Dokumentasjon av biologisk mangfold ved bygging av småkraftverk (1-10 MW). Veileder nr. 3/2007. Norges Vassdrags- og Energidirektorat, Oslo & Direktoratet for naturforvaltning, Trondheim, 18 sider.
- DN, Direktoratet for naturforvaltning 2007. Kartlegging av naturtyper. Verdsetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13, 2. utg, 254 sider + 11 vedlegg.
- Gaarder, G. 2001. Botanisk tilleggsbefaring på Skjølberg, Smøla 02.09.2001. Miljøfaglig utredning, notat 09.09.2001. 4 sider.
- Gaarder, G. 2003. Biologisk mangfold i Frei kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2003: 17, 29 sider.
- Gaarder, G. & Jordal, J.B. 2000. Botaniske tilleggsregistreringer for verneplanarbeidet på Smøla. Miljøfaglig utredning, rapport 2000/3, 64 sider.
- Gaarder, G. & Oldervik, F. 2003. Kartlegging av biologisk mangfold i Averøy kommune. Miljøfaglig utredning, rapport 2003: 19, 39 sider.
- Jordal, J.B. 2004. Kartlegging av naturtyper i Smøla kommune. Smøla kommune, rapport, 108 s. ISBN 82-994096-5-9.
- Larsen, B. H. & G. Gaarder 2012. Artsrike vegkanter – metodeutvikling og evaluering av kartlegging i 2012. Miljøfaglig Utredning, rapport 2012-40, 61 sider.
- Larsen, B. H. 2014. Engpreget erstatningsbiotop. I Miljødirektoratets veileder for kartlegging, verdsetting og forvaltning av naturtyper på land og i ferskvann. Utkast til faktaark som skal brukes ved kartlegging i 2014. Erstatningsbiotoper.
- Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss, 200 sider.
- Thunes, K. H., H. Bratli & Øyen, B.-H. 2010. Påvirkning på biologisk verdi fra veger og veitrafikk – forprosjekt. Oppdragsrapport Skog og Landskap 14/2010, 50 sider.

VEDLEGG

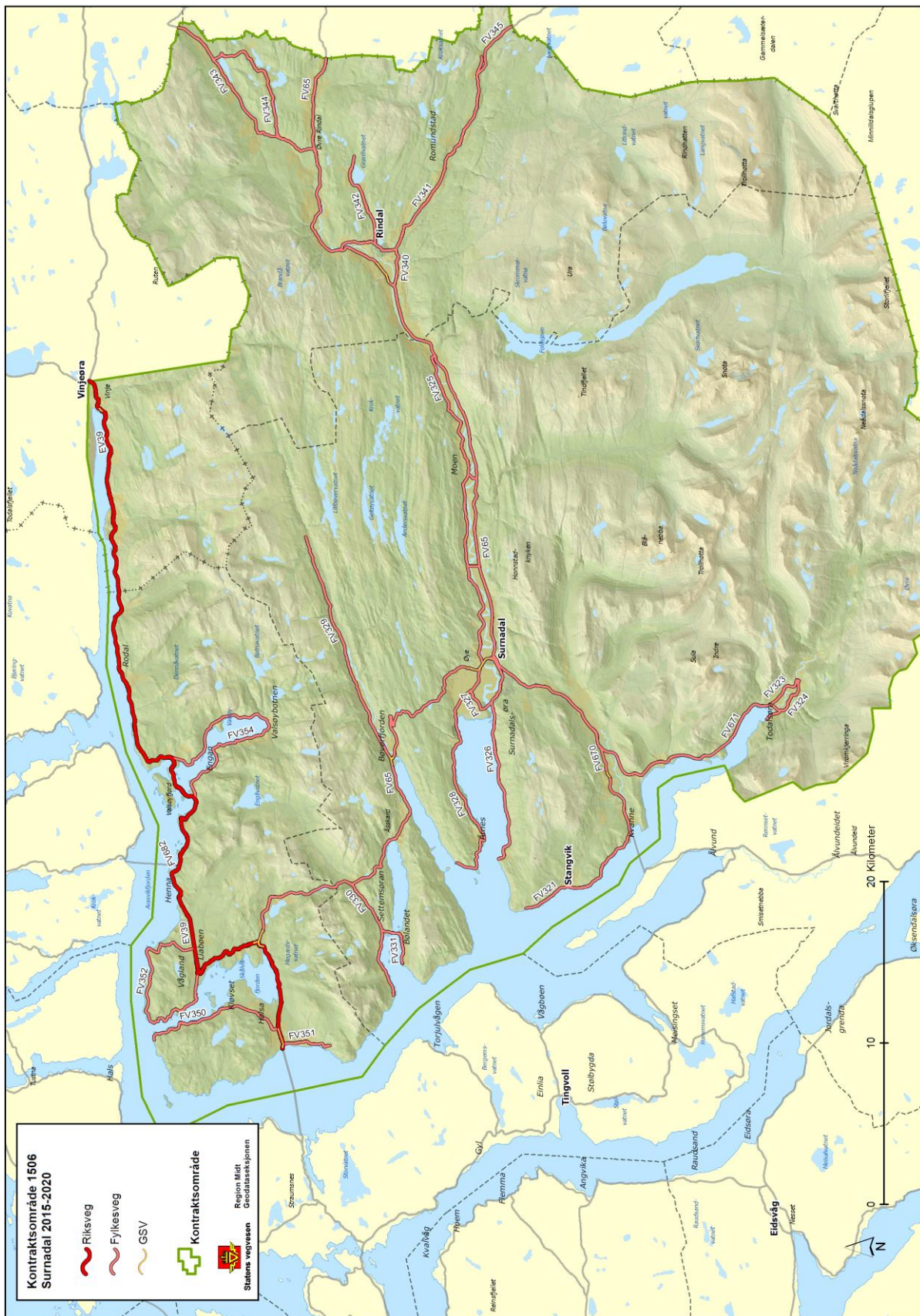
VEDLEGG 1. Sporlogg med veipunkter for utført feltarbeid i juli 2014

VEDLEGG 2. Driftskontraksområde 1505 Indre Nordmøre

VEDLEGG 3. Driftskontraksområde 1506 Surnadal

VEDLEGG 4. Driftskontraksområde 1509 Ytre Nordmøre

